

JOGI FÓRUM PUBLIKÁCIÓ

A pénzmosás büntetőjogi szabályozásának egyes elméleti és gyakorlati kérdései

Szerző:

dr. Teisler Erika

Nyíregyháza, 2022. április 07.

I. Bevezető gondolatok

Jelen tanulmány témájaként a pénzmosás hazai büntetőjogi szabályozásának bemutatását választottam, elméleti és gyakorlati szempontok szerint haladva.

A téma választásának okaként szolgált elsődlegesen a pénzmosás büntetőjogi szabályozásának közelmúltbeli változása, másodlagosan a büntetőjogi compliance területén betöltött hangsúlyos jelenléte.

A dolgozat elkészítése során felidéztem egy általam korábban hallgatott szakmai előadást, melyen a pénzmosás vonatkozásában az előadó egy nem kifejezetten szakmai forrásból származó, azonban a pénzmosás lényegét véleményem szerint nagyszerűen megragadó idézetre hívta fel figyelmünk. Ezen idézet nem a büntetőjog nyelvén íródott, talán kissé túl hétköznapi stílussal bír, azonban a dolgozat alapját képező jelenség is a hétköznapiok eredménye, a jogi szabályozás csak válasz a fennálló tényekre.

„Olyan ez, mint amikor kavicsot hajítanak a tóba. Az ember látja, amint a kavics vizet ér, hiszen fröccsen. Amikor süllyedni kezd, a víz fodrozódik, és pár másodpercig még tudni lehet, hol esett be a kavics. Amint azonban elkezd süllyedni, a fodrozódás megszűnik. Mire a kavics a víz fenekére ér, minden nyom rég eltűnt, és a kavicsot talán meg sem tudnánk találni.”¹

Az általam bemutatni kívánt jogi szabályozás célja, hogy a fenti sorokban foglaltakat cáfolva, mégis megakadályozza, hogy a kavics leérjen a víz fenekére, és ne legyen módja elveszni.

Nyilvánvaló, hogy globalizáció uralta világunkban e cél elérése nemzetközi szintű és többezer megfeszített munkát tesz szükségessé, melynek csak kis szeletét képezi a bemutatni kívánt jogi szabályozás, azonban reményeim szerint sikerül dolgozatomban azt is érzékeltetni, mely rendszer részeként, mely viszonylatok között áll ez fenn.

¹ Jeffrey Robinson: A pénzmosoda. A világ harmadik legnagyobb üzlete belülről. Park Kiadó, Budapest, 1996., 38. o.

Mielőtt rátérnénk a pénzmosás hatályos hazai jogi szabályozásának vizsgálatára indokoltnak tűnik, hogy tisztázzuk a jelenség jellemzőit, hogy milyen cselekménnyel is állunk szemben, milyen okból vívott ki kiemelt figyelmet a compliance területén, miért is illusztrálják azt oly jól a fenti szépirodalomból kölcsönvett szavak.

Mindemellett szerettem volna kitűzni azon célt, hogy lehetséges megoldásokat felfedezzek. E célom kapcsán - szintén egy szakmai előadás nyomán - felkeltette érdeklődésem a büntető eljárásjogunk részét képező vagyonvisszaszerzési eljárás intézménye, melyre röviden szintén szeretnék kitérni.

Összegzőképpen pedig arra szeretnék hangsúlyt helyezni, hogy az általam megismert tények, adatok alapján milyen mértéket ölt a pénzmosás, mint bűncselekmény az igazságszolgáltatás szempontjából.

II. Mi is a pénzmosás?

A fenti kérdésre több szempontból is választ igyekszünk találni a tanulmány további részében, azonban mindenekelőtt rá kívánok világítani arra, hogy hol is helyezkedik el a pénzmosás a compliance világában.

A compliance egyik jelentős területét a büntetőjogi compliance képezi. Ennek oka, hogy természetes cél és elvárás az egyéb kockázatok mellett, a büntetőjogi kockázatok feltérképezésére, a büntetőjogi felelősségrevonás megelőzésére való törekvés, amelyhez egyértelműen szükség van a büntetőjogi jogszabályok betartására, és a bűncselekmények elkövetésének megelőzésére.

Vállalati viszonylatban a bűncselekmények közül nagy hangsúly kerül a korrupciós, gazdasági és vagyon elleni bűncselekmények elkövetésének elkerülésére, mely körben - globális viszonylatban - meghatározó szerep jut a pénzmosás megelőzésének. A pénzmosás compliance így a büntetőjogi compliance egy elkülönült területét képezi.

1. Az elnevezés eredetéről

A hagyomány szerint a „pénzmosás”, mint kifejezés a hírhedt Al Capone névéhez kötődik, aki Chicagóban működtette pénzbedobós, önkiszolgáló mosodáit, ezeket felhasználva arra, hogy álcázza a szeszcsempészetből, kábítószer-kereskedelemből és prostitúcióból származó bevételeit.²

Mindazonáltal nagy valószínűséggel feltételezhetjük, hogy e nagyon szemléletes magyarázat nem felel meg a valóságnak, azzal együtt sem, hogy állítólag valóban előfordult az 1920-as években az Egyesült Államokban, hogy bűnözők nagy készpénzforgalmú vállalkozásokon keresztül a legális és az illegális bevételeket keverve igyekeztek törvényes úton szerzett jövedelemként feltüntetni a más módon szerzett vagyont is.

Magát a pénzmosás, azaz angolul money laundering kifejezést első alkalommal a Watergate-botrányt érintő cikkében egy újság használta az Egyesült Államokban, és ugyanezen ország bíróságának ítéletében jelent meg első alkalommal az 1970-es években. Végül - ahogy arra később még kitérünk - ugyanezen ország vált úttörővé a jelenség büntetőjogi szabályozása terén is, ami nem is oly különös annak fényében, hogy a büntetőjogi szabályozás évtizedében 213, a következő évtizedben viszont már 3643 darab bírósági döntésben vált szükségessé annak megnevezése.³

2. A pénzmosásról általában (fogalma és hatásai)

Kriminológiai fogalmát tekintve a pénzmosás *„olyan legális gazdasági műveletek leplezése alatt folytatott illegális gazdasági szolgáltatás, amelynek eredményeként a bűncselekménnyel szerzett vagyon eredete igazolhatóvá válik, megszabadulva annak felismerhetően jogellenes mivoltától.”*⁴

Egyik lényeges jellemzője a pénzmosásnak, hogy feltételez egy úgynevezett alapcselekményt, mely által illegális jövedelem keletkezett. Mivel nagyobb mértékű illegális jövedelem tapasztalatok szerint a szervezett bűnözéssel, és - az egyéb bűncselekmények mellett - az így folytatott kábítószer-

² Gál István László: A pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos jogszabályok magyarázata. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012., 11. o.

³ Gál István László: A pénzmosás szabályozásának régi és új irányai a nemzetközi jogban és az EU-jogban. Európai Jog, 2007/1. szám, 12. o.

⁴ Prof. Dr. Gál István László: A pénzmosás új magyar szabályozása 2021-től, Büntetőjogi Szemle, 2021/1. szám., 24. o.

kereskedelemmel összefüggésben keletkezhet, így e bűncselekményből származó jövedelem „mosása” elleni küzdelem lett elsődleges célja - ahogy azt látni fogjuk - a nemzetközi szintű pénzmosás elleni fellépésnek.

A másik lényeges jellemzője, hogy nem profitorientált tevékenység⁵. Ennek oka, miszerint alapvető cél a pénzmosás esetében, hogy az alaphűncselekménnyel megszerzett nagyobb mennyiségű jövedelem ne legyen szembetűnő a hatóságok számára, hisz az a lelepleződés kockázatát növeli, illetve adott esetben az felhasználható legyen akár legális tevékenységekre is. Egyes tapasztalatok szerint a 10-40%-ot is elérheti a veszteség mértéke⁶, mely azonban úgy tűnik mégsem túl nagy ár.

Fentiekből következő jellemző, hogy a bűncselekménnyel megszerzett és legálisnak tűnő jövedelem hatással bír a törvényes keretek között működő gazdasági szereplőkre, környezetre is. Pusztán egyszerű logikával is érthető, hogy az ilyen tevékenység, és cél esetén kifejezetten közömbös a magas áron történő vásárlás, vagy az alacsony áron történő értékesítés, mely azonban a legálisan működő piaci szereplőknek messze nem az, ugyanakkor befolyásolhatja az ő tevékenységüket érintő kereslet és kínálat viszonyait. *„A legálisan tevékenykedőkre nézve ez a folyamat vagy életszínvonaluk romlásához vezet, mivel minimális bevételre tesznek szert, vagy pedig bűncselekmények elkövetésével (pl. költségvetési csalás) próbálnak versenyben maradni.”*⁷

Mindennek a súlyát véleményem szerint szemlélteti, hogy több, mint egy évtizeddel ezelőtt is, a Nemzetközi Valutaalap becslése szerint a pénzmosás mértéke a világ GDP-jének 2-5%-át tette ki, ami legalább 590-1500 milliárd amerikai dollárt jelentett éves szinten.⁸ Magyarországon szintén becslések alapján az érintett összeg ekkortájt évente a 15 milliárd dollárt is elérhette.⁹

3. A pénzmosás folyamata

⁵ Prof. Dr. Gál István László: A pénzmosás új magyar szabályozása 2021-től, Büntetőjogi Szemle, 2021/1. szám., 24. o.

⁶ Pintér Beatrix: A pénzmosás elleni küzdelem az új magyar büntetőjogban, Phd értekezés, 2012., 15.o.
<https://ajk.pte.hu/sites/ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/pinter-beatrix/pinter-beatrix-vedes-ertekezes.pdf>
(2022.04.02.)

⁷ Jacsó Judit: A pénzmosás elleni nemzetközi fellépés eszközei, Magyar Jog, 2000/9. szám, 545. o.

⁸ Dr. Gál István László: A pénzmosás elleni küzdelem közgazdasági és büntetőjogi kérdései. Phd értekezés tézisei PTE-ÁJK Büntetőjogi Tanszék, 2005., 3.o.

⁹ Jacsó Judit: A pénzmosás elleni fellépés dimenziói Európában: múlt, jelen és jövő. In: Kiss,V. (szerk.) Kriminológiai Közlemények 72. Válogatás a 2012-ben tartott tudományos ülések előadásaiból, Magyar Kriminológiai Társaság Budapest, 2013. 48. o.

A pénzmosás folyamatának bemutatására leggyakrabban az Egyesült Államokból származó, ún. háromfázis modellt alkalmazzák.

E modell lényege szerint a pénzmosás folyamata három szakaszra osztható, bár nem szükségszerűen valósul meg mindhárom szakasz.

Az első szakasz az ún. elhelyezés (placement) szakasza. Ez alapvetően azt a tevékenységet foglalja magába mikor megtörténik az alaphüncselekménnyel szerzett pénzösszeg leválasztásának megkezdése a forrásáról. Ennek lehetséges módja például kisebb összegek pénzintézetbe való befizetése, vagy szándékosan az elhelyezés céljára létrehozott cégekbe tőkeként való bevonása. E fázisra jellemző továbbá, hogy az elkövetők a készpénzt úgy rendszerezik, hogy az egy összegben elhelyezett betétek nagysága, vagy az egyszerre vásárolt értékpapírok értéke az azonosítási kötelezettség alá eső határ alatt maradjon.¹⁰

A második szakasz az ún. rétegzés (layering). E szakaszban különböző pénzügyi tranzakciók révén, vagy például offshore cégek bevonásával, vagy láncolatszerű értékesítéssel bonyolult, összetett műveletek folytatását viszik végbe, melyek által a pénz útja követhetatlenné válik, a kapcsolat megszűnik az eredetével.

A harmadik szakasz az integráció (integration) szakasza. Ahogy a neve is mutatja, itt történik meg a már „megtisztított” pénz bejuttatása a legális gazdaságba, már van hivatalos magyarázat annak eredetére, *„ekkor már legfeljebb csak informátor segítségével lehet felderíteni az elkövetők személyét”*¹¹.

A fenti közismertebb modell mellett a tanulmány készítése során találkoztam egy másik általam korábban nem ismert modellel is, mely az általa alkalmazott hasonlat miatt számomra érdekesnek bizonyult, ezért röviden erre is kitérek.

A Zünd-féle modell Svájcban származik, és lényegét tekintve a pénzmosás folyamatát a csapadékvíz természetbeni útjához hasonlítja, és ezt használja a jelenség bemutatására. *„A modell*

¹⁰ Molnár Csaba: Néhány gondolat a pénzmosásról, ORFK Tájékoztató 1999/2. szám 6. o.

¹¹ Vincze Álmos: A pénzmosás fogalma, alaptípusai, fázisai

https://itelet-pazmany.blog.hu/2020/11/05/a_penzmosas_fogalma_alaptipusai_fazisai (2022.04.02.)

kiindulópontja szerint a bűncselekmény elkövetési helyén csapadék (azaz bűncselekményből származó készpénz) keletkezik. Ez elszivárog, felszívódik a bűnszervezetben, majd úgy áramlik ide-oda, mint a talajvíz a föld alatt. A talajvíz ezután kijut a felszínre (azaz a pénz kikerül a legális gazdaságba, legális vállalkozásokhoz), majd tavakban összegyűlik (előkészítés a legalizálásra). A szivattyúzási fázisban (pénzügyi- és bankműveletek, értéktárgyak vásárlása) a pénz belép a legális pénzügyi szférába. Ezután a különböző befektetések, átcsoportosítások, számláról számlára történő mozgások segítségével egyre tisztább lesz. A sort az elpárologtatás zárja, ekkor a pénzt visszajuttatják az alaphűncselekmény elkövetésének országába. Majd újabb bűncselekményekből újból „csapadék” képződik...”¹²

III. A pénzmosás elleni nemzetközi és uniós fellépés egyes mérföldkövei, a hatályos hazai büntetőjogi szabályozáshoz vezető út¹³

Ugyan jelen tanulmánynak nem célja a pénzmosáshoz kapcsolódó nemzetközi szabályozás és annak hatásainak részletes bemutatása, mivel elsődlegesen a hazai szabályozás áttekintését tűzte célul, azonban épp a pénzmosás nemzetközi jellege okán - és mert e nemzetközi lépések befolyásolták a hazai szabályozás létét és mibenlétét - nem tekinthetünk el teljes mértékben tőle. Dolgozatom ezen részében a teljesség igénye nélkül, inkább csak a folyamat illusztrálásának megvilágítása céljából utalnék néhány jelentős eseményre, melyek befolyással bírtak a pénzmosás elleni fellépés jelenlegi helyzetére, és főként elvezettek a 2021. január 01. napjától hatályos hazai büntetőjogi szabályozáshoz.

Ahogy arra korábban kitértünk a pénzmosás elleni küzdelem az Egyesült Államokban jelent meg elsőként, de figyelemmel azon jellemzőjére, hogy a pénzmosást az országhatárok nem korlátozzák, sőt éppen azok túllépése is segíti, valamint más országokban is létező jelenséggé vált, gyorsan nyilvánvalóvá vált ellene a nemzetközi együttműködés szükségége.

¹² Pintér Beatrix: A pénzmosás elleni küzdelem az új magyar büntetőjogban, Phd értekezés, 2012., 11.o.
<https://ajk.pte.hu/sites/ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/pinter-beatrix/pinter-beatrix-vedes-ertekezes.pdf>
(2022.04.02.)

¹³ Jacsó Judit: A pénzmosás elleni fellépés dimenziói Európában: múlt, jelen és jövő. In: Kiss,V. (szerk.) Kriminológiai Közlemények 72. Válogatás a 2012-ben tartott tudományos ülések előadásából, Magyar Kriminológiai Társaság Budapest, 2013. 52-54. o.

Kezdetben a pénzmosást egyértelműen a szervezett bűnözéshez, elsősorban az azzal jelentősen összefonódó kábítószer-kereskedelemhez kötötték. Ezt igazolja az is, hogy - azon túlmenően, hogy az Európa Tanács 1980-ban közzétett ajánlásban már felhívta a tagállamok figyelmét a bankrendszer szerepére a legális gazdaság pénzmosásra való felhasználásának megakadályozása terén - a tárgyat érintő első nemzetközi lépés az ENSZ keretében 1988-ban létrejött Nemzetközi Kábítószer Kereskedelem Visszaszorítására Irányuló Egyezmény aláírói által tett azon nyilatkozat volt, miszerint vállalták, hogy az egyezmény által meghatározott pénzmosás ellen a büntetőjog eszközével fel fognak lépni. Ezen egyezményt Magyarország a 1998. évi L. törvénnyel hirdette ki.

Az Európa Tanácshoz kötődő 1990-ben Strasbourgban aláírt egyezményt - melyet hazánkban a 2000. évi CI. törvény hirdetett ki - azért is szükséges említenünk, mert az addigiakhoz képest előrelépést jelentett tekintetben, hogy immár nem csak a kábítószer-kereskedelem kapcsán írta elő a pénzmosás büntetendőségét, és együttműködést segítő elveket fektetett le a bűncselekményből származó elemek felkutatása, lefoglalása és elkobása kapcsán.

Szintén jelentőséggel bír a 2000-ben az ENSZ égisze alatt elfogadott - Magyarországon a 2006. évi CI. törvénnyel kihirdetett - Nemzetközi Szervezett Bűnözés Elleni Egyezmény, mely szintén a pénzmosás elleni büntetőjogi lépések megtételének irányába hatott.

Majd 2001. szeptember 11. felhívta a világ figyelmét a terrorizmus testközelből tapasztalható létére. Ennek nyomán 2005-ben Varsóban aláírt - hazánk által a 2008. évi LXIII. törvénnyel ratifikált - egyezménnyel a Strasbourgi Egyezmény hatálya kiterjesztésre került a terrorizmus finanszírozására, és az 1989-ben az OECD keretében létrehozott Nemzetközi Pénzmosás Elleni Akciócsoport (FATF) 1990-ben kidolgozott 40 Ajánlása is 9 új ponttal egészült ki 2003-ban. A 2012. február 16. napján kihirdetett új Negyven Ajánlás a pénzmosás és terrorizmus kockázatának felbecsülését és a szükséges intézkedések megtételének szükségét hangsúlyozza. Nagyon lényeges itt megjegyeznünk, hogy itt lelhetjük fel annak alapját, miszerint más országban elkövetett alapcselekményből származó vagyont érintő pénzmosás is büntetendő, ha mindkét érintett országban az alapcselekmény bűncselekménynek minősül, továbbá a jogi személyek átláthatóságának, és a politikai közszereplők szigorúbb megítélésének elvárása kulcsfontosságú.

Az uniós jogalkotásra áttérve, elmondhatjuk, hogy a pénzmosás elleni küzdelem főként a belső piac védelme érdekében itt is hangsúlyt kapott.

Fontos azt is hangsúlyozni, hogy a represszív hatású büntetőjogi intézkedések mellett a pénzmosás elleni küzdelem vonatkozásában megkülönböztethetünk büntetőjogon kívüli ún. preventív eszközöket is.¹⁴ Ezt azért tartottam szükségesnek megemlíteni, mivel a pénzmosás elleni fellépés tárgyában elfogadott uniós jogforrásokat ezen elhatárolás mentén két csoportba oszthatjuk.

A preventív eszközrendszer szabályozó jogforrási csoportba tartoznak az ún. pénzmosás elleni irányelvek, „*melyeknek elsődleges céljuk az ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség előírása révén annak megakadályozása, hogy a pénzügyi szektort pénzmosás céljára felhasználják.*”¹⁵ Míg a 2017/1371 és a 2018/1673 számú irányelvek a pénzmosás bűncselekményi jellegéhez kapcsolódnak, előbbi főként mert az Európai Unió pénzügyi érdekeit érintő bűncselekmények körébe sorolja a pénzmosást, utóbbi pedig minimumszabályokat állapít meg annak tényállásának meghatározása és a vele szembeni szankciók vonatkozásában.

Utóbbi, a 2018/1673 számú irányelvnek a 2021. január 01. napjától hatályos hazai büntetőjogi szabályozásunkra jelentős hatása volt, azt részben ezen irányelvnek való megfelelés tette szükségessé¹⁶. Éppen ezért elengedhetetlen kitérnünk az alábbiakban ezen irányelv (továbbiakban: irányelv) néhány fontos rendelkezésére¹⁷.

Az irányelv *célja* a pénzmosás elleni, büntetőjogi eszközökkel történő küzdelem, valamint az illetékes hatóságok közötti hatékonyabb és gyorsabb, határokon átnyúló együttműködés lehetővé tétele.¹⁸

¹⁴ Jacsó Judit: A pénzmosás elleni fellépés dimenziói Európában: múlt, jelen és jövő. In: Kiss,V. (szerk.) Kriminológiai Közlemények 72. Válogatás a 2012-ben tartott tudományos ülések előadásaiból, Magyar Kriminológiai Társaság, Budapest, 2013., 51. o.

¹⁵ Dr. Jacsó Judit - Dr. Udvarhelyi Bence: A pénzmosás elleni küzdelem Magyarországon. In: Farkas-Dannecker-Jacsó (szerk.): Az Európai Unió pénzügyi érdekei védelmének büntetőjogi aspektusai különös tekintettel az adócsalás, a korrupció, a pénzmosás és a büntetőjogi compliance nemzeti szabályozására, valamint a kiberbűnözésre. Wolters Kluwer Hungary. Budapest. 2019., 295-296. o.

¹⁶ Dr. Ambrus István: Büntetőjog 2021 - a pénzmosás újrahangolt tényállása és a hálapénz kriminalizálása, Büntetőjogi Szemle, 2020/2. szám., 4. o.

¹⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2018. október 23.-i irányelve a pénzmosás elleni büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2018. október 23.-i irányelve a pénzmosás elleni büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről, Preambulum

Az irányelv 2. cikkében meghatározza az ún. *büntetendő cselekmény fogalmát*, mely szerint e fogalomba tartozik bármely olyan bűncselekmény elkövetésében való büntetőjogi részvétel, amely esetében a nemzeti joggal összhangban a büntetési tétel felső határa egy évet meghaladó tartamú szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés, illetve azon tagállamok tekintetében, amelyek jogrendszere a bűncselekményekre minimum büntetési tételt ír elő, a büntetési tétel alsó határa hat hónapot meghaladó tartamú szabadságvesztés vagy szabadságelvonással járó intézkedés. Emellett a hivatkozott cikkben taxatíven felsorol több különböző, minden esetben e körbe tartozó bűncselekményt is, melyek a bűnszervezetben való részvétel és védelmi pénz szedése, terrorizmus, emberkereskedelem és migránsok csempészése, szexuális kizsákmányolás, kábítószeres és pszichotróp anyagok tiltott kereskedelme, tiltott fegyverkereskedelem, lopott és egyéb javak tiltott kereskedelme, korrupció, csalás, pénzhamisítás, iparjogvédelmi jogok megsértése és termékhamisítás, környezettel kapcsolatos bűncselekmények, szándékos emberölés, súlyos testi sértés, emberrablás, személyi szabadság megsértése és túszejtés, rablás vagy lopás, csempészás, a közvetlen és közvetett adózáshoz kapcsolódó bűncselekmények a nemzeti jogban meghatározottak szerint, zsarolás, hamisítás, kalózkodás, bennfentes kereskedelem és piaci manipuláció, számítástechnikai bűnözés.

Az irányelv előírja 3. cikkének (1) bekezdésében, hogy a tagállamok szándékos elkövetés esetén *pénzmosás bűncselekményként* minősítsék a következő magatartásokat:

- a) vagyon átalakítása vagy átruházása annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik, a vagyon jogellenes eredetének eltitkolása vagy leplezése céljából, vagy az ilyen cselekmény elkövetésében részt vevő személy részére a tettehez fűződő jogkövetkezmények elkerüléséhez való segítségnyújtás céljából;
- b) a vagyon valódi jellegének, forrásának, helyének, rendelkezésre állásának, mozgásának, a hozzá fűződő jogoknak vagy tulajdonjogának eltitkolása vagy leplezése annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik;
- c) vagyon megszerzése, birtoklása vagy használata a szerzés időpontjában annak tudatában, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik.

Az irányelv javasolja a közhivatalt betöltő elkövetők szigorúbb büntetését, és előírja, hogy a pénzmosáshoz kapcsolódó cselekmények egyes fajtái akkor is büntetendők legyenek, ha elkövetőjük azonos a vagyont létrehozó büntetendő cselekmény elkövetőjével. Ilyen esetekben, amennyiben a pénzmosás nem csupán a birtoklást vagy a felhasználást fedi le, hanem a vagyon átruházására, átalakítására, eltitkolására vagy leplezésére is kiterjed, és a büntetendő cselekmény által okozott kárhoz képest további kárt eredményez - például a büntetendő cselekményből származó vagyon forgalomba hozásával és így a vagyon jogellenes eredetének eltitkolásával -, akkor e pénzmosási cselekmény büntetendő.

A hatékonyság érdekében az irányelv szerint a pénzmosással szemben, a büntetőjogi felelősség megállapításának lehetségesnek kell lennie egyrészt annak megállapítása nélkül, hogy a vagyon pontosan mely büntetendő cselekmény eredményeképpen jött létre, másrészt a büntetendő cselekmény miatt korábban vagy egyidejűleg büntetőjogi felelősséget megállapító ítélet megkövetelése nélkül, figyelembe véve valamennyi releváns körülményt és bizonyítékot. Továbbá nem jelenthet akadályt az a tény, hogy a büntetendő cselekményt másik tagállamban vagy valamely harmadik országban követték el, feltéve, hogy az adott magatartás belföldi megvalósulása esetén büntetendő cselekménynek minősülne, mely mellett - néhány meghatározott eset kivételével - a tagállamok ezenkívül megkövetelhetik, hogy a szóban forgó magatartásnak az elkövetés helye szerinti másik tagállam vagy harmadik ország nemzeti joga alapján is bűncselekménynek kell minősülnie.

A pénzmosás bűncselekmény megállapításához az irányelv szükségessé teszi annak szándékos, a vagyon büntetendő cselekményből származása tudatában való elkövetését, és rögzíti, hogy minden egyes esetben, amikor azt vizsgálják, hogy a vagyon büntetendő cselekményből származik-e, és hogy a személynek erről tudomása volt-e, mindig figyelembe kell venni az adott ügy egyedi körülményeit, például azt, hogy a vagyon értéke aránytalan-e a vádlott jogszerű jövedelméhez képest, vagy hogy a büntetendő cselekményre és a vagyonszerzésre azonos időszakon belül került-e sor. A szándékokra és a tudomásra objektív ténybeli körülményekből lehet következtetni. Mindemellett kitér arra, hogy mivel az irányelv minimumszabályokat állapít meg a tagállamok például rendelkezhetnek úgy, hogy a hanyag vagy tudatos gondatlanságból elkövetett pénzmosás is bűncselekménynek minősüljön. Rendelkezést tartalmaz a bűnsegély, a felbujtás, és az elkövetés kísérletének büntetendőségére is.

További lényeges rendelkezés, miszerint a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a büntetési tétel felső határa legalább négy év szabadságvesztés legyen, súlyosító körülmények közt hivatkozik egyéb mellett a bűnszervezet keretében, szakmai tevékenység gyakorlása során vagy a jelentős értékű vagyona való elkövetésre.

Mielőtt rátérnénk annak feltárására, hogy a fenti rendelkezések hogyan érvényesülnek a hatályos hazai büntetőjogi szabályozásban, tekintsünk kicsit vissza, hogy a fentiekben ismertetett nemzetközi hatások között hogyan alakult a pénzmosás büntetőjogi szabályozása hazánkban csupán jelentős mérföldkövek szintjén 2021. január 01. napját megelőző időszakban.

Amit mindenképpen le kell szögeznünk az az, hogy a pénzmosás büntetőjogi szabályozása nem tekint igazán hosszú múltra vissza hazánkban.

Ez egészen érthető annak tükrében, hogy „Ismeretlen, sőt lehetetlen volt a pénzmosás a rendszerváltás előtt, hiszen hazánkban akkor még nem létezett kétszintű bankrendszer, ráadásul a nemzetközi pénzmozgás csupán egy-két, rendszerint állami tulajdonban lévő társaság kiváltsága volt, arra a lakosság és mások nem kaptak lehetőséget. A banki szolgáltatások csupán takarékszövetkezetek révén voltak elérhetőek a lakosság számára, és a szolgáltatások közül is csak a betét elhelyezése és esetleg hitel igénylése jöhetett szóba. Sem tőzsde-, sem valutaügyletek nem tették lehetővé a pénzmosást, így annak lehetősége csupán a takarékbetétekkel kapcsolatos műveletekre korlátozódott. A takarékbetétek azonban jellemzően minimális összegű megtakarításokat jelentettek, és egyébként is csak magyar állampolgároknak lehettek betéteik.”¹⁹

Végül a rendszerváltást követően, az akkor kialakult gazdasági és társadalmi viszonyok, valamint a nemzetközi szintű pénzmosás elleni küzdelemben részvétel Európai Unió csatlakozással összefüggő szükségének eredményeként, az akkor hatályos Büntető Törvénykönyv 1994-ben történt módosításával került sor a pénzmosás kriminalizálására. Ezt követően a nemzetközi elvárásoknak megfelelően több alkalommal is sor került a tényállás módosítására. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2013. július 01. napján hatályba lépett 2012. évi C. törvényben külön fejezetben kapott helyett, a

¹⁹ Molnár Csaba: A pénzmosásról. A múlt és a jelen, Számvitel, Adó, Könyvvizsgálat 2003. június, 252. o.

pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztásának vétségével együtt, mely utóbbi vizsgálata azonban jelen dolgozatnak nem képezi tárgyát.²⁰

Aztán a már említett 2018/1673 számú irányelvnek való megfelelés érdekében újabb jelentős mérföldkő következett.

A továbbiakban megvizsgáljuk, hogy ennek eredményeként 2021. január 01. napjától a jogalkotó a pénzmosás büntetőjogi tényállását hogyan határozta meg.

IV. A hazai hatályos büntetőjogi szabályozás bemutatása

1. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) vonatkozó rendelkezései

A Btk. 399.§-a és 400.§-a szerint:

„399. § (1) Aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetét, a vagyonon fennálló jogot, a vagyon helyét, ezek változását elfedi vagy elleplezi, pénzmosást követ el.

(2) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése céljából a vagyont mástól átveszi, elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe, vagy arról rendelkezik.

(3) Pénzmosást követ el az is, aki a büntetendő cselekményből származó vagyon mástól való átvételével, elrejtésével, átalakításával, átruházásával, elidegenítésében való közreműködéssel, felhasználásával, az azzal összefüggésben végzett pénzügyi tevékenységgel, pénzügyi szolgáltatás igénybevételével, vagy az arról való rendelkezéssel

a) közreműködik a mással szembeni vagyonekobzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsításában, vagy

b) a mással szembeni vagyonekobzás, illetve vagyonvisszaszerzés megghiúsítására törekszik.

²⁰ Dr. Jacsó Judit - Dr. Udvarhelyi Bence: A pénzmosás elleni küzdelem Magyarországon. In: Farkas-Dannecker-Jacsó (szerk.): Az Európai Unió pénzügyi érdekei védelmének büntetőjogi aspektusai különös tekintettel az adócsalás, a korrupció, a pénzmosás és a büntetőjogi compliance nemzeti szabályozására, valamint a kiberbűnözésre. Wolters Kluwer Hungary. Budapest. 2019., 300-301. o.

(4) Pénzmosást követ el az is, aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont

a) megszerzi, felette rendelkezési jogosultságot szerez, vagy

b) megőrzi, elrejt, kezeli, használja, felhasználja, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik.

(5) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást jelentős értéket meg nem haladó értékre követik el.

(6) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást

a) különösen nagy értékre, vagy

b) jelentős értékre

ba) üzletszerűen,

bb) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

bc) hivatalos személyként

követik el.

(7) A büntetés öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés, ha a pénzmosást

a) különösen jelentős értékre, vagy

b) különösen nagy értékre

ba) üzletszerűen,

bb) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

bc) hivatalos személyként

követik el.

(8) Aki pénzmosásra irányuló előkészületet követ el, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(9) Nem büntethető a felbújtó vagy a bűnsegéd, ha a (3) vagy a (4) bekezdésben meghatározott bűncselekményt az általa elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyona követi el.

400. § (1) Aki a más által elkövetett büntetendő cselekményből származó vagyont elrejt, átalakítja, átruházza, elidegenítésében közreműködik, felhasználja, azzal összefüggésben pénzügyi

tevékenységet végez, pénzügyi szolgáltatást vesz igénybe vagy arról rendelkezik, és gondatlanságból nem tud a vagyon eredetéről, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés vétség miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt

a) különösen nagy vagy azt meghaladó értékre,

b) a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy

c) hivatalos személyként

követik el.

(3) Nem büntethető az (1) és (2) bekezdésben meghatározott pénzmosás miatt, aki a hatóságnál önként feljelentést tesz, és az elkövetés körülményeit feltárja, feltéve, hogy a bűncselekményt még nem vagy csak részben fedezték fel.”

2. A Btk. vonatkozó rendelkezéseinek elemzése

A pénzmosás jogi tárgya a bűnözés - elsősorban a szervezett bűnözés - elleni fellépés eredményességéhez fűződő közérdek, de tekinthetjük annak a pénzügyi rendszerbe vetett bizalmat is.²¹

A fenti büntetőjogi tényállást tanulmányozva megállapíthatjuk, hogy tulajdonképpen *öt különböző alapesetet* különböztet meg, melyek közül a Btk. 399. § (1)-(4) bekezdésében foglaltak szándékos elkövetést feltételeznek, oly módon, hogy közülük a (2) bekezdés szerinti alakzatot - figyelemmel arra, hogy itt az elkövetési magatartás kifejtésére a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése *céljából* kerül sor - kizárólag egyenes szándékkal lehet elkövetni. Ezzel szemben az említett másik három szándékosan elkövethető változat eshetőleges szándékkal is megvalósulhat.

Az átláthatóbb elemzés kedvéért a következőkben az egyes alapeseteket sorrendben külön-külön mutatom be.

²¹ Prof. Dr. Gál István László: A pénzmosás új magyar szabályozása 2021-től, Büntetőjogi Szemle, 2021/1. szám., 26. o.

A Btk. 399. (1) bekezdésében fellelhető alakzat esetében azt látjuk, hogy a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének elfedése, elleplezése egy eredményt képez, melynek eléréséhez való elkövetési magatartást a rendelkezés nem határozza meg. Ha azonban az eredmény bekövetkezik, azaz a tényállás megvalósulása befejezetté válik, akkor a büntetendő cselekményből származó vagyon eredete már nem észlelhető. A jogszabály indokolásából megállapítható, hogy az elfedés úgy értelmezhető, hogy általa nem ismerhető fel a vagyon bűncselekményből származása, míg az elleplezés egy olyan többletelemet is magába foglal, miszerint a vagyon eredete jogszerűnek is tűnik. E változat esetén a pénzmosás elkövetője lehet az alapbűncselekmény elkövetője, vagy más személy is.

A Btk. 399. § (2) bekezdés szerinti alakzat a büntetendő cselekményből származó vagyon eredetének, a vagyonon fennálló jognak, a vagyon helyének, ezek változásának elfedése vagy elleplezése - tehát az első alapeset szerinti eredmény - céljából követhető el, és a jogszabály meghatározza az elkövetési magatartásokat jelentő részcselekményeket is. Ilyen elkövetési magatartás a vagyon mástól való átvétele, melynek során a pénzmosás elkövetője saját rendelkezési körébe vonja a vagyont, elrejtése, azaz fellelhetetlenné tétele, átalakítása, átruházása, elidegenítésében közreműködés, felhasználása, például valaminek a megvásárlására, azzal összefüggésben pénzügyi tevékenység végzése, pénzügyi szolgáltatás igénybevétele, vagy arról rendelkezés. A tényállás tartalma alapján ezt a változatot is elkövetheti a pénzmosás elkövetője, és más személy is.

A Btk. 399. § (3) bekezdésében foglalt eset tulajdonképpen egy bűnpártolás jellegű tevékenységet takar, itt a cselekmény lényege az előző alakzatban megismert elkövetési magatartások megvalósításával a mással szembeni vagyonelkobzás, vagyonvisszaszerzés megghiúsításában való közreműködés, vagy a megghiúsításra való törekvés.

A Btk. 399. § (4) bekezdéséhez érve el is jutottunk azon rendelkezéshez, melybe tulajdonképpen a hosszú múltra visszatekintő orgazdaság bűncselekmény tényállása „beolvasztásra” került. A korábbi orgazdaság bűncselekményhez képest azonban a pénzmosás ezen alakzata nem egyes nevesített más bűncselekményből származó dologra követhető el, hanem az alapcselekménye bármely büntetendő cselekmény lehet, amelyet viszont csak más követhetett el. E tényállás elkövetője a vagyon más

büntetendő cselekményéből való származásával tisztában van, annak tudatában tanúsítja a nevesített elkövetési magatartásokat, viszont nem az alapcselekmény elkövetőjének - hiszen akkor bűnpártolásról beszélhetnénk - hanem saját vagy más harmadik személy érdekében.

A Btk. valamennyi szándékos alakzat tekintetében minősített esetként rendeli büntetni a különösen nagy értékre, vagy jelentős értékre, üzletszerűen, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy hivatalos személyként való elkövetést. Továbbá szintén a különösen jelentős értékre, vagy különösen nagy értékre üzletszerűen, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy hivatalos személyként való elkövetést is.

A Btk. a 400. § (1) bekezdésében - a fent részletezett irányelvben foglaltakkal összhangban - büntetni rendeli a gondatlanságból - hanyagságon alapulva - elkövetett pénzmosást is, más által elkövetett alapbűncselekményhez kapcsolódóan.

E körben a törvény minősített eseteket szintén rögzít, súlyosabban rendeli büntetni a különösen nagy, vagy azt meghaladó értékre, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló törvényben meghatározott szolgáltatóként, annak tisztségviselőjeként vagy alkalmazottjaként a szolgáltató tevékenységével összefüggésben, vagy a hivatalos személyként való elkövetést, ugyanakkor büntethetőséget megszüntető okként rögzíti az elkövető általi feljelentést, ha a bűncselekményt még nem, vagy csak részben fedezték fel.

Emellett láthatjuk, hogy büntetni rendeli a törvény a pénzmosás előkészületét is, valamennyi előkészületi magatartás tanúsítása esetén. Ennek megfelelően büntetendő tehát az, aki a pénzmosás elkövetése céljából az ehhez szükséges vagy ezt könnyítő feltételeket biztosítja, az elkövetésre felhív, ajánlkozik, vállalkozik, vagy a közös elkövetésben megállapodik.

A fent vizsgált tényállásban többször is megjelenik a vagyon, mint fogalom. Éppen ezért szükséges megemlítenünk, hogy a más büntetendő cselekmény elkövetéséből származó vagyon, a pénzmosás esetében az elkövetés tárgyaként szintén a 2021. január 01. napjától hatályba lépett szabályozással jelent meg, a korábbi büntetőjogi szabályozás az elkövetés tárgyaként a dolog fogalmát rögzítette. Megjegyzendő, hogy bár a 2018/1673 számú irányelv meghatározza a vagyon fogalmát - miszerint az mindennemű vagyoni eszköz, beleértve az anyagi vagy eszmei, ingó vagy ingatlan, materiális vagy immateriális javakat, valamint bármilyen formájú olyan jogi dokumentum vagy okirat, ideértve az elektronikus és digitális is, amely bizonyítja az ilyen vagyoni eszközökhöz fűződő jogcímet vagy a bennük lévő érdekeltséget - a hazai törvényi szabályozásban nem áll rendelkezésre meghatározott fogalom, azaz várhatóan a jogalkalmazói gyakorlat fogja azt formálni, minden bizonnyal figyelembe véve, hogy a Btk. 76. §-a alapján - a vagyonekobzás körében - vagyonon annak hasznát, a vagyoni értékű jogot, követelést, továbbá bármely, pénzben kifejezhető értékkel bíró előnyt is érteni kell.

Az elkövetés tárgyának igen fontos eleme, hogy a vagyon egy büntetendő alapcselekményből kell származzon. Ez nyilvánvalóan egy olyan lényegi elem, mely a pénzmosás törvényi tényállás megvalósításának megállapíthatóságához a tényállás feltárásának részeként szükségessé teszi ennek bizonyítását.

Utalva a fent már említett irányelvi elvárásokra, kiemelném, hogy a törvény ennek megfelelően alapcselekményként büntetendő cselekményt említ. Ez azért nagyon fontos, mert akként értelmezhető, hogy egyrészt akkor is megállapítható a pénzmosás elkövetése, ha az alapcselekmény elkövetője valamilyen oknál fogva nem büntethető, a bűnösségének megállapítása nem előfeltétel.

Fenti vizsgálódásunk eredményeként véleményem szerint kijelenthetjük, hogy a hatályos hazai büntetőjogi szabályozás eleget tesz a 2018/1673 számú irányelv által előírt követelményeknek, az, hogy ez mennyiben fogja a gyakorlatban is eredményesen elősegíteni a vizsgált bűncselekmény előfordulásának visszaszorítását, a jelenleg rendelkezésekre álló információk alapján még nem tudható.

3. Néhány gondolat a vagyonvisszaszerzés tárgyában

Ahogy a bevezető gondolataim között is utaltam rá, a dolgozat készítése során felmerült bennem a kérdés, hogy a büntetőjogi felelősség megállapítására törekvés vajon megoldást jelent-e, mi jelenthet még megoldást gyakorlati szinten arra a problémára, hogy a bűncselekményből származó vagyon a pénzmosás révén „legalizálódik”, megerősítve a bűnelkövetőkben, hogy „megéri” az ilyen módon történő vagyonyszerzés. Mivel érhető el, hogy a pénzmosás jogi tárgyaként értékelhető közérdek, ami ahhoz a társadalmi igényhez fűződik, hogy a bűncselekményből származó vagyon ne maradjon az elkövetőnél, érvényesüljön.²²

A választ véleményem szerint az érintett vagyon feltárása és visszaszerzése, elvonása jelentheti.

Azt, hogy ez mennyire nagy jelentőséggel bír, mutatja, hogy a pénzmosás büntetőjogi tényállásának is egy esetét képezi a vagyonelkobzás, vagyonvisszaszerzés megghiúsításában való közreműködés, vagy a megghiúsításra való törekvés. (Btk. 399. § (3) bekezdés) A vagyonelkobzáshoz a bűncselekményből származó jövedelmek felkutatása szükséges.

Létezik egy szervezet, mely éppen ennek érdekében végzi munkáját, nevezetesen a Készenléti Rendőrség Nemzeti Nyomozó Iroda keretei között 2015. március 1. napján létrehozásra került ún. Vagyonvisszaszerzési Hivatal (a továbbiakban: KR NNI VVH). Jelentőségét mutatja, hogy bár a KR NNI VVH megalakulásakor mindössze két osztályból állt, azonban a hatás- és feladatköreinek növekedése, valamint az Európa Tanács Pénzmosás és Terrorizmus-finanszírozás Elleni Szakértői Bizottságának (Moneyval) 2016-os országvizsgálatáról készített jelentés ajánlásai alapján bővítésére is szükség volt. Több ügytípus esetében, így a pénzmosás elkövetése miatt indult eljárások esetén is jelentős eredményeket értek el, követve a pénz útját, és haladéktalanul megtéve a szükséges intézkedéseket az érintett érték biztosítása érdekében.

Lényeges körülmény a pénzmosás tárgyú bűncselekmények hatékony felderítése tekintetében az is, hogy az Országos Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztály „2017

²² Dr. Ambrus István: Büntetőjog 2021 - a pénzmosás újrhangolt tényállása és a hálapénz kriminalizálása, Büntetőjogi Szemle, 2020/2. szám., 6. o.

novemberében módszertani segédletet bocsátott ki a pénzmosás gyanúja miatt indult nyomozások egységes gyakorlatának kialakítása céljából, amelyben az eljáró hatóságok feladatává tették a vagyongyűjtés érdekében elengedhetetlenül szükséges eljárási cselekmények végrehajtását.”²³

Részletes adatok nem állnak rendelkezésemre fenti intézmény és intézkedés számszerű hatékonyságáról, azonban véleményem szerint mindez bizakodásra ad okot, ezért is tartottam szükségesnek kitérni erre a pénzmosás elleni büntetőjogi vonatkozású fellépés körében.

V. Záró gondolatok

Zárszó gyanánt legjobb lenne kijelenteni meggyőző adatokkal alátámasztva, hogy a pénzmosás elleni küzdelem fent bemutatott büntetőjogi vonatkozású szabályozása hatékony, a pénzmosásra irányuló tevékenységek feltárásának mértéke egyre emelkedőbb tendenciát mutat, és az új szabályozás kapcsán felmerülő kérdések a jogalkalmazási gyakorlat által megválaszolásra kerültek.

Ezt azonban jelenleg még nem jelenthetjük ki. A jelenlegi büntetőjogi szabályozás alig egy esztendeje lépett hatályba, jelenleg érdemi, elemzést engedő adatok még e vonatkozásban nem állnak rendelkezésre, ugyanakkor az igazságszolgáltatásban releváns ügyszámemelkedés e körben nem érezhető.

Mindemellett azt tudjuk, hogy a tavalyi évet megelőző években is a pénzmosás bűncselekményének gyanúja alapján szintén kis számú ügy keletkezett. A legfőbb ügyésznek az ügyészség tevékenységéről szóló 2020. évet érintő országgyűlési beszámolója szerint a regisztrált pénzmosás bűncselekmények száma 2018 évben 259, 2019 évben 188, míg 2020 évben 308 db volt.²⁴ Emelkedő tendencia figyelhető tehát meg, de ahhoz képest mindenképp kis arányú, hogy milyen mértékű lehet a fel nem tárt esetek mennyisége.

²³ Nagy Richárd - Vári Vince: Új irányok a vagyonvisszaszerzésben, Belügyi Szemle, 2021/4. szám., 583. o.

²⁴ A legfőbb ügyész ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámolója http://ugyeszseg.hu/wp-content/uploads/jaskupeter/2021/10/ogy_beszamolo_2020.pdf (2022.04.02.)

Irodalomjegyzék

- Ambrus István: Büntetőjog 2021 - a pénzmosás újrhangolt tényállása és a hálapénz kriminalizálása, Büntetőjogi Szemle, 2020/2. szám.
- Gál István László: A pénzmosás elleni küzdelem közgazdasági és büntetőjogi kérdései. PhD értekezés tézisei PTE-ÁJK Büntetőjogi Tanszék, 2005.
- Gál István László: A pénzmosás szabályozásának régi és új irányai a nemzetközi jogban és az EU-jogban. Európai Jog, 2007/1. szám
- Gál István László: A pénzmosás új magyar szabályozása 2021-től, Büntetőjogi Szemle, 2021/1. szám
- Gál István László: A pénzmosással és a terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos jogszabályok magyarázata. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2012.
- Jacsó Judit - Udvarhelyi Bence: A pénzmosás elleni küzdelem Magyarországon. In: Farkas-Dannecker-Jacsó (szerk.): Az Európai Unió pénzügyi érdekei védelmének büntetőjogi aspektusai különös tekintettel az adócsalás, a korrupció, a pénzmosás és a büntetőjogi compliance nemzeti szabályozására, valamint a kiberbűnözésre. Wolters Kluwer Hungary. Budapest. 2019.
- Jacsó Judit: A pénzmosás elleni fellépés dimenziói Európában: múlt, jelen és jövő. In: Kiss, V. (szerk.) Kriminológiai Közlemények 72. Válogatás a 2012-ben tartott tudományos ülések előadásaiból, Magyar Kriminológiai Társaság Budapest, 2013.
- Jacsó Judit: A pénzmosás elleni nemzetközi fellépés eszközei, Magyar Jog, 2000/9. szám
- Jeffrey Robinson: A pénzmosoda. A világ harmadik legnagyobb üzlete belülről. Park Kiadó, Budapest, 1996.
- Molnár Csaba: A pénzmosásról. A múlt és a jelen, Számvitel, Adó, Könyvvizsgálat 2003. június
- Molnár Csaba: Néhány gondolat a pénzmosásról, ORFK Tájékoztató 1999/2. szám
- Nagy Richárd - Vári Vince: Új irányok a vagyonvisszaszerzésben, Belügyi Szemle, 2021/4. szám
- Pintér Beatrix: A pénzmosás elleni küzdelem az új magyar büntetőjogban, Phd értekezés, 2012.
<https://ajk.pte.hu/sites/ajk.pte.hu/files/file/doktori-iskola/pinter-beatrix/pinter-beatrix-vedes-ertekezes.pdf> (2022.04.02.)
- Vincze Álmos: A pénzmosás fogalma, alaptípusai, fázisai

https://itelet-pazmany.blog.hu/2020/11/05/a_penzmosas_fogalma_alaptipusai_fazisai

(2022.04.02.)

Jogforrások, és egyéb dokumentumok

- 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről
- 2017. évi XC. törvény a büntetőeljárásról
- Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1673 irányelve (2018. október 23.) a pénzmosás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről, HL L 284., 2018.11.12, 22-30.
- A legfőbb ügyész ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló országgyűlési beszámolója
- http://ugyeszseg.hu/wp-content/uploads/jaskupeter/2021/10/ogy_beszamolo_2020.pdf

(2022.04.02.)